

BAGGRUNDSMATERIALE

TEATER V

Livingstones Kabinet
PRÆSENTERER

KEJSEREN

En politisk-satirisk musikforestilling, frit efter HC Andersen

DANMARKSTURNÉ september-oktober 2020

Kære

Kære undervisere og studerende,

Velkommen til forestillingen KEJSEREN af og med **Livingstones Kabinet**.

Dette materiale er tænkt som baggrundsmateriale for forestillingen og indeholder, udover en præsentation af forestillingen og af kompagniet Livingstones Kabinet, korte artikler om de tematikker og begreber, der indgår i forestillingen eller som har været til inspiration for kompagniet i udvikling af forestillingen.

I kan plukke ud af artiklerne, som det passer jer - forhåbentlig vil de give jer input til refleksion og perspektivering af jeres oplevelse med forestillingen.

Rigtig god fornøjelse med KEJSEREN.

Mange hilsner

Livingstones Kabinet

Indhold:

Praktisk info	side 3
Om forestillingen	side 3
Kejserens Nye Klæder, kort genfortalt	side 4
Fake News	side 5
Gaslighting	side 6
Sound bites	side 7
Politikersprog	side 8
Greta Thunberg	side 9
Bertolt Brecht	side 10
Erwin Piscator	side 10
Agitprop	side 10
Om Livingstones Kabinet	side 11

Baggrundsmateriale Udarbejdet af Nicklas Bertelsen

Praktisk info

På scenen: Troels Kortegaard Ullerup, Birgitte Prins, Bebe Risenfors, Pete Livingstone og et børnekor

Isenesættelse: Nina Kareis

Scenografi: Julie Forchhammer

Komponist og tekstforfatter: Pete Livingstone

Lysdesign: Mikkel Jensen

Lyddesign: Baldur Kampmann

Varighed: 1 time og 20 minutter

Forestillingens sprog er dansk og engelsk.

Om forestillingen

Politikerspind, fake news og markedets frie kræfter. Disse er, sammen med H.C. Andersens evigtgyldige eventyr, afsættet for Livingstones Kabinetts polemiske musikforestilling om **løgne, manipulationer og hykleri.**

KEJSEREN er en satirisk og **direkte kommentar til vores aktuelle politiske samtid**, både på den nationale og globale scene. Samtidig hylder forestillingen de **børn og unge, der** i disse år **gør oprør mod verdens ledere** og den tilstand, verden befinder sig i, hvad enten det med **klimaaktivisme** eller f.eks. med protester mod våbenlovgivningen i USA.

Stilmæssigt henter KEJSEREN inspiration fra bl.a. **Brechts** og **Piscators politiske teater** og fra begrebet **agitprop.**

Med nykomponeret musik, skuespil, sang og et stærkt visuelt sceneunivers viser fire skuespillere/sangere/musikere et børnekor, at Kejseren nu har poseret og marcheret længe nok, og at det er på høje tid at alvorlige forandringer sker!

Instruktør Nina Kareis siger: "Hvad gør det ved os som mennesker at leve i en tid, hvor vi konstant er omgivet af løgne? Hvad gør det ved vores børn at vokse op i en tid, hvor de voksne ikke synes at tage ansvaret for fremtiden alvorligt?"

I "Kejseren" får børnene en talerstol, hvor de kan råbe op og sige sandheden, ligesom barnet gør i H. C. Andersens eventyr."

Komponist og tekstforfatter Pete Livingstone: "Hvis en politiker for 20 år siden blev taget i en løgn, fik det alvorlige følger. I dag kan alle lyve – og det gør de, uden konsekvenser. På den måde ender vi med at ignorere verdens store problemer, f.eks. klimaproblemerne, fordi vi hele tiden skal forholde os til enkeltsager og løgne."

WHERE DO WE BEGIN?

Where do we begin?

Where do we even begin?

Can we even call this the start of something?

Is this a fine piece of art, or something?

Or is this just a sideshow -sideshow

Something to do to avoid the issue

Something to play, and a way

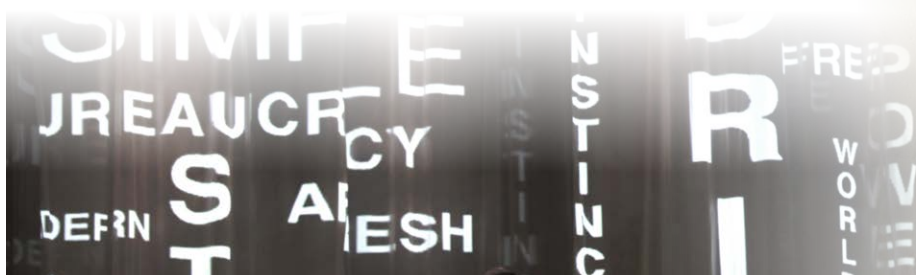
To hide behind a tissue of lies

A tissue (a tissue...)

Where do we even begin?

Where do we begin?

(Fra åbnings sangen til KEJSEREN)

Kejserens Nye Klæder af HC Andersen

Kort genfortalt

I "Kejserens nye klæder" bruger rigets pyntesyge kejser alle sine penge på tøj. To bedragerere, der giver sig ud for at være skræddere, kommer til byen, og bilder kejseren og hans embedsmænd ind, at det dyre stof, de væver og syer, ikke kan ses af mennesker, som ikke duer til deres embede eller som er "uilladeligt dumme". Kejseren – og alle i hans hof – lader som om, de kan se stoffet, for ingen vil være uduelig eller dum. Kejseren lader skrædderne fremstille sig nye prægtige klæder – klæder, der dog er pure opspind. Da "klæderne" er færdige, går kejseren i procession gennem byen med det usynlige tøj på. Først da et lille barn råber: "Men han har jo ikke noget på", er det lige ved at gå galt: Folket begynder også at råbe op, om at kejseren er ganske bar. Men kejseren og hans embedsmænd fortsætter processionen, som intet var hændt.

YOUR RULER

*I am your ruler, in all of my glory
I am your leader, and this I will say
I care nothing for reviewing my soldiers
But I have a coat for every hour of the day
I have a coat for every hour of the day*

*I neither care for painting or theatre
For architecture, or the classic ballet
Likewise meeting with financial advisors
But I have a coat for every hour of the day
I have a coat for every hour of the day*

*Being an Emperor is extremely demanding
With so much business that can lead you astray
And so I choose to focus my time on
The coats I have for every hour of the day
I have a coat for every hour of the day.*

(Sang fra forestillingen. Musik og tekst: Pete Livingstone)

Fake news

Fake news – eller falske nyheder - er en betegnelse for nyheder, der ikke er sande og ofte har karakter af sensationisme. De er næsten altid skabt for at generere clicks og shares på sociale medier, og har derfor tit iøjnefaldende, dramatiske overskrifter, ledsaget af farverige, provokerende billeder. Fake news er ofte skabt for at fremme en bestemt politisk agenda. De bekræfter læserens eksisterende fordomme, frem for at på saglig vis informere og berette om verdens faktiske tilstand.

Et nyligt eksempel er skandalen om *Pizzagate*. Pizzagate (et ordspil på udtrykket Watergate, der refererer til Watergate-skandalen, hvor den daværende amerikanske præsident Richard Nixon blev taget i at aflytte sine politiske modstandere), var en konspirationsteori der gik viralt under det amerikanske præsidentvalg i 2016. Hillary Clintons kampagneleder, John Podesta, fik lækket sine e-mails, og konspirationsteoretikere på højrefløjen mente, at disse e-mails indeholdt kodesprog, der henviste til menneskesmugling og børneprostitution, styret af medlemmer af det demokratiske parti. Man 'fandt frem til' at hovedsædet for disse aktiviteter var et pizzeria i Washington D.C., kaldet Comet Ping Pong.

Konspirationsteorien spredte sig på sociale medier og udmøntede sig i dødstrusler mod pizzeriaets medarbejdere og indehaver. Den 4. december 2016 gik Edgar Maddison Welch ind på pizzeriaet og affyrede et skud fra sin riffel. Han udtalte selv, at han havde læst online om børnemishandlingen og havde opsøgt pizzeriaet for at 'undersøge sagen'.

Enhver kildekritisk gennemgang af Pizzagate viste selvfølgelig, at det hele var pure opspind, men ærindet hos folkene bag denne 'nyhed' var som sagt ikke at informere, men at vildlede.

Fake news har fundet mere og mere udbredelse i takt med de sociale mediers opståen, hvor mennesker ikke altid har tid, lyst eller motivation til at være kildekritiske, men deler mange usande og farvede historier fra tvivlsomme hjemmesider og kilder.

Om end begrebet fake news er blevet stærkt udbredt i takt med de sociale mediers opståen, er fænomenet dog ikke nyt: Dele af pressen har altid haft en tendens til at sensationsgøre virkeligheden for at skabe opmærksomhed og sælge deres produkt. Et tidligt eksempel er the New York World (forlægger Joseph Pulitzer), en amerikansk tabloidavis, der eksisterede fra 1860 til 1931 og i sine tidlige dage bedrev sensationspræget, løgnagtig, blikfangsorienteret journalistik, der havde til formål at propagandere for det demokratiske parti.

Sound bites

Ordet sound bite har ikke en dansk oversættelse, men kan måske oversættes til 'kort formulering', og bruges om simple og fængende sætninger eller *catchphrases*, der skal vække lytterens eller seerens opmærksomhed. Politikere benytter ofte disse til at nå ud til deres vælgere, fordi simple *one-liners* og statements er nemmere at sprede og forstå end lange, detaljerede argumenter.

At 'tale i soundbites' vil sige, at man formulerer sig igennem simpel og gentagende retorik, der ofte er blottet for egentlig betydning.

Da den republikanske senator Marco Rubio deltog i en primærvalgsdebat i 2016, besvarede han alle kritiske spørgsmål med samme indstuderede sætning mod Barack Obamas regering. Hele fire gange på otte minutter brugte han den nøjagtig samme sætning, hvilket hans modstandere i debatten hurtigt opsnappede, og da én af de øvrige debattører, senator Chris Christie, fik nok, svarede han: "Der har vi den! Den indstuderede 25-sekunders tale. Der har vi den, alle sammen!", hvilket fik publikum til både at grine og buhe af Rubio, der senere trak sig fra primærvalget.

Et endnu mere bizart eksempel på indstuderet politikersprog kommer fra tidligere formand for det britiske Labour-parti, Ed Milliband, der under et interview om offentlige strejker i England blev ved at gentage den præcis samme indstuderede sætning, uanset hvad journalisten spurgte ham om. Journalisten, Ed Green, udtalte senere at Millibands PR-folk hårdnakket havde forsøgt at styre, hvilke spørgsmål, der skulle stilles under interviewet, og at Milliband højst sandsynligt var blevet briefet i at give samme svar på alle spørgsmål, så svaret kunne bruges som et klip på TV.

Green udtalte, at han til sidst overvejede at spørge Milliband, hvad hans yndlingsdinosaur var, bare for at se om han ville svare noget andet. Han besluttede sig dog for at holde igen, og sagde han følte sig så dårligt tilpas under interviewet, at han ikke kunne se Milliband i øjnene.

Sound bites er egnede til sociale medier og hurtige nyhedsklip, hvor afsenderen altid er i konkurrence med det moderne menneskes til tider svækkede koncentrationsevne, og derfor er tvunget til at udtrykke sig på en forsimplet – og nogle gange fordømmende – måde, hvis han vil nå ud med sit budskab. Men at tale i sound bites kan altså også give bagslag og ende med at skade ens omdømme, som vi så med både Rubio og Milliband.

AS MICHAEL JACKSON SAID

As Michael Jackson said "People change"

As Bill Clinton said "I did not have sex with that woman"

As Peter Madsen said "I didn't do it...oh no"

As Peter the apostle said "I don't know him... no no no no..."

As White Star Line said: This ship is unsinkable

As Donald Crowhurst said: I have sailed around the world

As Tony Balir said: He has weapons of mass destruction

As George W. Bush said: I agree with Tony Blair

As Støjberg said

As Weinstein said

As Cosby said

As Løkke Rasmussen said

As Fogh Rasmussen said said

As Lance Armstrong said said

As Nixon said

And Aung San Suu Kyi

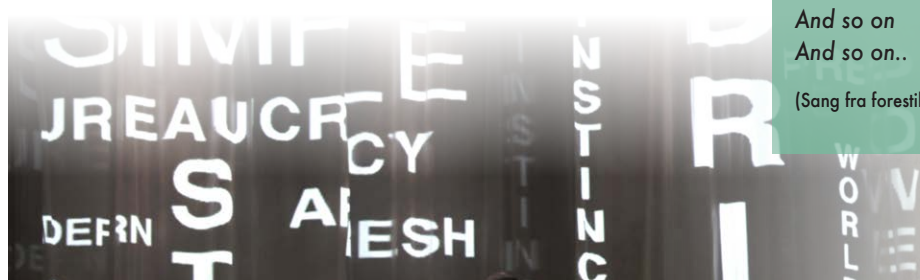
And so on

And so on....

And so on

And so on..

(Sang fra forestillingen. Musik og tekst: Pete Livingstone)

Greta

Thunberg

Greta Thunberg er en 16-årig svensk klimaaktivist (født d. 3. januar 2003). Hun blev verdenskendt, da hun efteråret 2018 begyndte at strejke fra skole hver fredag og satte sig foran Riksdagen, det svenske parlament i Stockholm, for at demonstrere mod politikernes manglende indstans mod klimaproblemerne, og da hun siden talte til verdens ledere ved COP24-topmødet i Polen i december 2018:

"I taler kun om grøn, bæredygtig økonomisk vækst fordi I er bange for at være upopulære. I foreslår kun de samme dårlige løsninger, der har skabt vores nuværende problemer, selv når det eneste fornuftige er, at trække i nødbremsen. ..."

I siger, at I elsker jeres børn over alt andet, alligevel stjæler I deres fremtid for øjnene på dem. Indtil I begynder at se på, hvad der er nødvendigt at gøre, i stedet for hvad der er politisk muligt, er der intet håb.", sagde hun i sin opsang til mødets delegater.

Greta Thunberg har siden holdt både TED Talks, blevet interviewet i alverdens medier, og hun har inspireret tusindvis af andre skolebørn verden over til at følge sit eksempel.

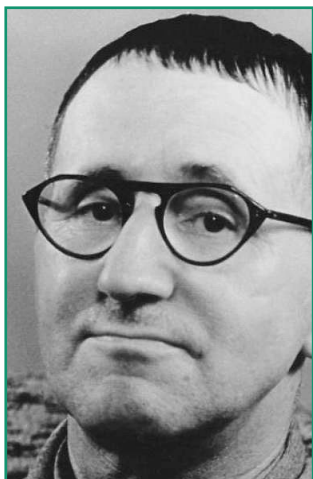
Thunbergs politiske aktivisme er inspireret af den, man har set fra amerikanske skoleelever, der i kølvandet på de mange skoleskyderier i 2018 gik på gaden for at demonstrere imod USA's liberale våbenpolitik.

Nogle vil måske sige, at den unge generation verden over, som barnet i Kejserens nye klæder, har påtaget sig rollen som dem, der udpeger de problemer, den ældre generation ofte gør sig skyldig i at ignorere.

Bertolt Brecht

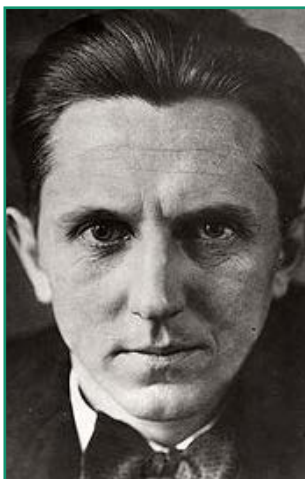
Den tyske dramatiker, prosaist, instruktør og systemkritiker **Bertolt Brecht** (1898-1956) var overbevist marxist, og temaerne i hans skuespil er en kritik af det kapitalistiske samfund og borgerlige værdier.

Brecht måtte som socialist flygte da Hitler kom til magten. Han bosatte sig først i Skandinavien og senere, da krigen ramte vores breddegrader, til Californien. Efter 2. verdenskrig bosatte han sig i Østberlin og grundlagde Berliner Ensemble sammen med sin hustru Helene Weigel.

Brecht er - sammen med instruktøren Erwin Piscator - ophavsmand til den genre, man i dag betegner som episk teater. Modsat det dramatiske teater havde det episke teater ikke til formål at vække stærke følelser i publikum, men stærke tanker. Der var tale om en slags vækkelsesteater, og Brecht så gerne, at teatret ophørte med at være en virkelighedsflugt og i stedet blev en ubehagelig konfrontation med virkeligheden. Publikummet skulle tvinges til at tænke kritisk om emner som magt, penge og etik. Med Brechts egne ord var kunsten "ikke et spejl der skal gengive virkeligheden, men en hammer der skal forme den".

Hans metode var at skabe dissonans mellem scenografi, lysætning, musik, kostumer og skuespil. Store projektorer der viste film på fortæppet, skuespillere der talte direkte til publikum eller reflekterede over deres egen rolle, instruktører der råbte til skuespillerne under selve forestillingen og – som i **agitprop-teater** – åbenlyst moraliserende politiske budskaber, var blot nogle af hans virkemidler. Alt sammen med det formål at vække arbejderklassen til kamp.

Erwin Piscator

Instruktøren **Erwin Piscator** (1893-1966) var en af de kunstnere, Brecht var mest inspireret af. Som Brecht stammede han fra Tyskland, og måtte ligeledes flygte fra Hitler, bosætte sig i USA og senere flygte fra USA igen, da man under McCarthy-perioden beskyldte ham for at drive uamerikansk virksomhed.

"Kunst er våben i klassekampen", udtalte Piscator, og det var ud fra denne filosofi, han lavede teater. Hans forestillinger var dog som regel mere medrivende end Brechts kølige,

analytiske teater, og de to kunstnere ophørte i en lang periode med at arbejde sammen, fordi de var uenige om, hvorvidt teatret skulle vægte det følelsesmæssige, dramatiske aspekt eller ej.

Piscator var den første instruktør, der lykkedes med at skabe overbevisende projekteringer på scenen, en teknik Brecht også benyttede. Projektoren blev, sammen med scenemaskineriet, gjort til en synlig del af forestillingen for at gengive 1920'ernes og 30'ernes industrialiserede virkelighed. Projektorbillederne var ofte newsreels eller dokumentariske filmklip fra virkelighedens verden. Måden projekteringer og maskineriet omsluttede publikum på gav forestillingerne en karakter af totalteater.

Agitprop

Agitprop er en sammentrækning af ordene *agitation* (at opildne) og *propaganda* (ensidig information), og er en betegnelse, man bruger om kunst, herunder teater, som er politisk og propaganderende. Propagandakunst, kan man kalde det. Begrebet stammer fra Sovjetunionen, hvor det kommunistiske parti under Lenin brugte film, litteratur, pamfletter mm. i en agiterende og propaganderende form, for at indoktrinerede befolkningen og vække dem for revolutionens sag.

Piscator og **Brecht** introducerede i 1920'ernes Berlin **agitprop-teatret**, et teater med stærkt venstreorienterede budskaber. Formen vandt genklang hos flere venstreintellektuelle forfattere, komponister og teaterfolk, og **agitprop-teatret** som genre brede sig hurtigt gennem Europa og videre til USA.

I dag er termen **agitprop** overgået til at være en betegnelse for enhver form for stærk politisk kunst.

